

IPLT „Spiru Haret”

Referat

Iterativitate si Recursivitate

Efectuat de: Buzu Alexandru cl. 11"D"

Verificat de: Guțu Maria

20

Cuprins

1. Iterativitatea	3
2. Recursivitate	4
3. Analiza comparativă a metodelor.....	5
4. Exemple rezolvate	6
4.1.Exemple iterative	6
4.2.Exemple recursive	9
5. Concluzii.....	12
6. Bibliografie	13

Iterativitatea

Iterativitatea este procesul prin care rezultatul este obținut ca urmare a execuției repetate a unui set de operații, de fiecare dată cu alte valori de intrare.

- Numărul de iterații poate fi necunoscut sau cunoscut, dar determinabil pe parcursul execuției. Metoda de repetitivitate este cunoscută sub numele de ciclu și poate fi realizată prin utilizarea următoarelor structuri repetitive: ciclul cu test inițial, ciclul cu test final, ciclul cu număr finit de pași. Indiferent ce fel de structură iterativă se folosește este necesar ca numărul de iterații să fie finit.
- **Iterația** este execuția repetată a unei porțiuni de program până la îndeplinirea unei condiții (while, for etc.)^[1]

Recursivitatea

Recursivitatea este un mecanism general de elaborare a algoritmilor. O funcție se numește recursivă dacă ea se autoapelează, fie *direct* (în definiția ei, se face apel la ea însăși), fie *indirect* (funcția X apelează funcția Y, care apelează funcția X).

Valoarea unei variabile se determină pe baza uneia sau a mai multora dintre propriile ei valori anterioare. Structurile recursive reprezintă o alternativă de realizare a proceselor repetitive fără a utiliza cicluri.

Recursivitatea a aparut din necesități practice date de transcrierea directă a formulelor matematice recursive. Apoi, acest mecanism a fost extins, fiind utilizat în elaborarea multor algoritmi.

Recursivitatea este frecvent folosită în prelucrarea structurilor de date definite recursiv. Un subprogram recursiv trebuie scris astfel încât să respecte regulile :

- a) subprogramul trebuie să poată fi executat cel puțin o dată fără a se autoapela
- b) subprogramul recursiv se va autoapela într-un mod în care se tinde spre ajungerea în situația de execuție fără autoapel.

Se știe că la apelul fiecărui subprogram, se generează un nou nivel în segmentul de stivă, corespunzător aceluia apel. Pe acel nivel se memorează :

- 1. valorile parametrilor transmiși prin valoare
- 2. adresele parametrilor transmiși prin referință
- 3. variabilele locale
- 4. adresa de revenire din funcție

Analiza comparativă a metodelor

- **Abordare:** În abordarea recursivă, funcția se solicită până când condiția este îndeplinită, în timp ce în abordarea iterativă se repetă o funcție până când condiția nu reușește.
- **Utilizarea programelor de construcție:** Algoritmul recursiv utilizează o structură de ramificație, în timp ce algoritmul iterativ utilizează o construcție looping.
- **Eficiența timpului și a spațiului:** soluțiile recursive sunt adesea mai puțin eficiente din punct de vedere al timpului și spațiului, comparativ cu soluțiile iterative.
- **Test de terminare:** Iterația se termină atunci când condiția continuă a buclăului eșuează; recursiunea se termină când se recunoaște un caz de bază.
- **Invitație infinită:** Se produce o buclă infinită cu iterație dacă testul de continuare a buclării nu devine fals; se produce recurența infinită dacă etapa de recurs nu reduce problema într-o manieră care converge în cazul de bază.^[3]
- **Structura programului** este mai complicată pentru algoritmul iterativ comparativ cu cel recursiv.
- **Volumul de muncă necesar pentru scrierea programului** este mai mic în cazul recursiei în comparație cu iterația.
- **Testarea și depanarea programelor** este mai simplă pentru algoritmul iterativ comparativ cu cel recursiv.^[4]

Exemple rezolvate

• Exemple iterative

1. {calcularea lui x la puterea n }^[4]

```
type Natural=0..MaxInt;  
function Putere(x : real; n : Natural) : real;  
  var p : real;  
      i : integer;  
begin  
  p:=1;  
  for i:=1 to n do p:=p*x;  
  Putere:=p;  
end;
```

2. {calcularea factorialului numărului n }^[4]

```
function Factorial(n : integer) : integer;  
var p, i : integer;  
begin  
  p:=1;  
  for i:=1 to n do p:=p*i;  
  Factorial:=p;  
end;
```

3. { Calcularea sumei $1 + 1/2 + 1/3 + \dots + 1/n$ }^[6]

```
Program P62;  
var n, i : 1..MaxInt; s : real;  
begin  
    write('n='); readln(n);  
    s:=0;  
    for i:=1 to n do s:=s+1/i;  
    writeln('s=', s);  
end.
```

4. { Tabelul functiei $y=2*x$ }^[6]

```
Program P65;  
var x, y, x1, x2, deltaX : real;  
begin  
    write('x1='); readln(x1);  
    write('x2='); readln(x2);  
    write('deltaX='); readln(deltaX);  
    writeln('x':10, 'y':20);  
    writeln; x:=x1;  
    while x<=x2 do  
        begin  
            y:=2*x;  
            writeln(x:20, y:20);  
            x:=x+deltaX;  
        end;  
end.
```

5. { Media aritmetica a n numere }^[6]

```
Program P64;
var x, suma, media : real;
    i, n : integer;
begin
    write('n='); readln(n);
    suma:=0;
    writeln('Dati ', n, ' numere:');
    for i:=1 to n do
        begin
            write('x='); readln(x);
            suma:=suma+x;
        end;
    if n>0 then
        begin
            media:=suma/n;
            writeln('media=', media);
        end
        else writeln('media=*****');
    readln;
end.
```


• Exemple recursive^[5]

1. Determinarea numărului de cifre a unui număr natural **n**:
 - pentru $n \in \{0,1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$ evident numărul de cifre este **1**;
 - pentru $n \geq 10$, se poate gândi că numărul de cifre a lui **n** este **1**+ numărul de cifre a numărului obținut din **n**, din care am tăiat ultima cifră (de fiecare dată se taie cifra unităților); tăierea ultimei cifre se obține prin împărțirea întreagă la **10**.

Exemplu: $\text{NrCifre}(123) = 1 + \text{NrCifre}(12) = 1 + (1 + \text{NrCifre}(1)) = 1 + 1 + 1 = 3$.

```
type Natural = 0..MaxLongInt;

function NrCifre(n:Natural) :Natural;
begin
    if n in [0..9]
        then NrCifre:=1
        else NrCifre:=1 + NrCifre(n div 10);
end;
```

2. Determinarea sumei cifrelor a unui număr natural **n**:
 - pentru $n \in \{0,1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$ evident suma cifrelor este **n**;
 - pentru $n \geq 10$, se poate gândi că suma cifrelor lui **n** este ultima cifră + suma cifrelor numărului obținut din **n**, din care am tăiat ultima cifră (de fiecare dată se taie cifra unităților); tăierea ultimei cifre se obține prin împărțirea întreagă la **10** iar ultima cifră se poate obține prin restul împărțirii întregi a lui **n** la **10**.

Exemplu: $\text{SumaCifre}(123) = 3 + \text{SumaCifre}(12) = 3 + (2 + \text{SumaCifre}(1)) = 3 + 2 + 1 = 6$.

```
type Natural = 0..MaxLongInt;

function SumaCifre(n:Natural):Natural;
begin
    if n in [0..9]
        then SumaCifre:= n
        else SumaCifre:= n mod 10 + SumaCifre(n div 10);
end;
```

3. Determinarea produsului cifrelor a unui număr natural n :

- pentru $n \in \{0,1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$ evident produsul cifrelor este n ;
- pentru $n \geq 10$, se poate gândi că produsul cifrelor lui n este ultima cifră * produsul cifrelor numărului obținut din n , din care am tăiat ultima cifră (de fiecare dată se taie cifra unităților); tăierea ultimei cifre se obține prin împărțirea întreagă la **10** iar ultima cifră se poate obține prin restul împărțirii întregi a lui n la **10**.

Exemplu: $\text{ProdusCifre}(123) = 3 * \text{ProdusCifre}(12) = 3 * (2 * \text{ProdusCifre}(1)) = 3 * 2 * 1 = 6$.

```
type Natural = 0..MaxLongInt;  
function ProdusCifre(n:Natural):Natural;  
begin  
    if n in [0..9] then ProdusCifre:= n  
        else ProdusCifre:= n mod 10 * ProdusCifre(n div 10);  
end;
```

4. Determinarea oglinditului numărului natural n (oglinditul lui 123 este 321);

- pentru $n \in \{0,1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$ evident oglinditul lui n este n ;
- pentru $n \geq 10$, se poate gândi că oglinditul lui n este ultima cifră * $10^{\text{NrCifre}(n/10)}$ adunată cu oglinditul lui $n / 10$

Exemplu: $\text{Oglinda}(123) = 3 * 10^2 + (\text{Oglinda}(12)) = 300 + (2 * 10^1 + \text{Oglinda}(1)) = 300 + 20 + 1 = 321$.

```
type Natural = 0..MaxLongInt;  
function NrCifre(n:Natural):Natural;  
begin  
    if n in [0..9] then NrCifre:=1  
        else NrCifre:=1+NrCifre(n div 10);  
end;  
function Oglinda (n:Natural): Natural;  
var aux:Natural;  
begin
```

```

    if n in [0..9] then Oglinda:= n
else
    begin
        aux :=NrCifre(n div 10);
        Oglinda:=trunc((n mod 10)*exp(aux*ln(10))) + Oglinda(n div 10);
    end;
end;

```

5. Determinarea cifrei de pe poziția **poz** (de la dreapta la stânga) a unui număr natural **n**.

- se scad numărul de împărțiri ale lui **n** la **10** din variabila **poz**; dacă am ajuns la **0** se returnează **(n mod 10)** .

```

type Natural = 0..MaxLongInt;
function Pozitia (n,Poz:Natural): byte;
begin
    if Poz=1
    then Pozitia:=n mod 10
    else
        begin
            Poz:=Poz-1;
            Pozitia:=Pozitia(n div 10,Poz);
        end;
    end;
end;

```

Concluzii

În general, algoritmi recursivi sînt recomandați în special pentru problemele ale căror rezultate sînt definite prin relații de recurență: analiza sintactică a textelor, prelucrarea structurilor dinamice de date, procesarea imaginilor ș.a.^[4]

De asemenea, în comparație cu iterativitatea, recursivitatea este mai simplă din punct de vedere al structurii programului, și necesită mai puțin volum pentru scrierea programului, însă, aceasta necesită mai multă memorie și depanarea/testarea programelor este mai complicată. Totuși, în dependență de situație, algoritmi recursivi pot fi transformați în iterative, și invers.

Bibliografie

1. <https://ro.scribd.com/document/337119802/Iterativitatea>
2. <http://infoscience.3x.ro/c++/recursivitate.htm>
3. <https://www.codeit-project.eu/ro/differences-between-iterative-and-recursive-algorithms/>
4. Manual de Informatică cl.11-a de Anatol Gremalschi, Editura: Știința, 2014
5. <http://www.cs.ubbcluj.ro/~vcioban/InformaticaDidactica/RecursivitateInProgramare.pdf>
6. Manual de Informatică cl.9-a de Anatol Gremalschi, Editura: Știința, 2016